

**MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ**

**PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví

**LIDSKÁ PRÁVA**

Jitka Fialová

Radka Kundratová

Jana Fleková

Brno

2009

## **TÉMA**

Lidská práva

## **CÍLOVÁ SKUPINA**

7. ročník

## **POČET HODIN**

2 - 3

## **ZAŘAZENÍ TÉMATU V RVP**

### **1. stupeň**

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

### **2. stupeň**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

## **KOMPETENCE**

Kompetence občanské

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

## **MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY**

Občanská výchova

Český jazyk (slohové útvary)

Dramatická výchova – volitelný předmět

## **Průřezová témata, ve kterých nalezneme problematiku lidských práv:**

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

## 1. HODINA

### ÚVOD

přivítání žáků

zápis do třídní knihy: chybějící žáci, téma dnešní hodiny

zápis na tabuli: dnešní datum, téma hodiny

Hlavní téma hodiny: **Lidská práva**

Podnadpis **č. 1**: Lidská práva v dokumentech

Podnadpis **č. 2**: Rovnost a nerovnost

### CÍL

**ad 1)** žák bude umět vlastními slovy vyjádřit, co si představuje pod pojmem „lidská práva“

**ad 2)** žák si dokáže utvořit vlastní názor a je schopný ho prezentovat před ostatními žáky (schopnost obhajovat svůj názor, ale zároveň respektovat názory ostatních žáků)

### OPAKOVÁNÍ

opakování z dějepisu:

Všeobecná deklarace lidských práv: kdy a proč vznikla? co obsahuje?

Listina základních práv a svobod

Charta základních práv EU

### MOTIVACE

**ad 1)** bubliny na tabuli: žáci píší na tabuli, která lidská práva znají  
příběh o Kainovi a Ábelovi: obsah biblického příběhu, které právo je zde porušeno

**ad 2)** krátká diskuse na téma „Jaké je to být tím druhým“ (problematika rasismu)

### EXPOZICE

výklad + zápis do sešitu:

Základní lidská práva jsou práva platná pro všechny lidi na světě, bez ohledu na jejich rasu, pohlaví, národnost, jazyk, náboženské přesvědčení nebo politickou příslušnost. Na základě mezinárodních smluv o lidských právech se jednotlivé státy zavazují je dodržovat (většinou prostřednictvím listin základních práv a svobod, které tvoří součást ústavy).

„Co sám nechceš, nečiň druhému.“

### FIXACE

**ad 1)** přiřazování práv a svobod ze Všeobecné deklarace lidských práv k příslušným skupinám lidských práv uvedených na obrázku viz str. 62 (práva na soudní a jinou ochranu, práva etnických a národnostních menšin, hospodářská, sociální a kulturní práva, politická práva, lidská práva v osobní sféře)

**ad 2)** přečtení a dovyprávění příběhu Shyrtose Jafferové na str. 64 (téma diskriminace) + diskuse vztahující se k příběhu (jak se Shyrtose cítila, jak se mohla bránit...)

### **ZÁVĚR**

shrnutí nové látky a poznatků

zadání úkolu na příští hodinu: promyslet si cvičení „Myslíš si o sobě, že přistupuješ ke všem lidem stejně“? (str. 65), rozloučení se žáky

## 2. HODINA

### ÚVOD

přivítání žáků

zápis do třídní knihy: chybějící žáci, téma dnešní hodiny

zápis na tabuli: dnešní datum, téma hodiny

Hlavní téma hodiny: **Lidská práva**

Podnadpis **č. 1**: Svoboda a autorita

Podnadpis **č. 2**: Morálka a mravnost

### CÍL

**ad 1)** žák pochopí, co znamená tvrzení „Svobodu nosíme v sobě“

žák dokáže svými slovy vysvětlit, co si představuje pod pojmem „autorita“

**ad 2)** žák dokáže zaujmout určitý postoj k eticky náročným otázkám – dokáže svůj postoj vysvětlit nebo obhájit před ostatními

### OPAKOVÁNÍ

**ad 1)** bajka „Vlk a pes“ (str. 66) – zamyšlení se nad příběhem, převedení bajky do „lidského světa“

**ad 2)** pohádka od Hanse Christiana Andersena – „Malá mořská víla“ – zvítězilo dobro nad zlem? (str. 68)

### MOTIVACE

**ad 1)**

bublíny na tabuli:

žáci píší na tabuli, co si představí pod pojmem svoboda

žáci píší na tabuli, co si představí pod pojmem autorita

**ad 2)**

diskuse nad situacemi - co je morální? (viz str. 68)

### EXPOZICE

výklad + zápis do sešitu:

**ad 1)**

Svobodný je ten, kdo může jednat v souladu se svými zájmy, hodnotami a svědomím. Důležité je, že se nezpronevěří sám sobě, svému přesvědčení.

Svoboda není nevázanost, ale stanovení vnitřních pravidel.

„Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“ – Svobodu člověka omezuje pouze svoboda druhého a platné zákony, které svobodu člověka zajišťují.

**ad 2)**

O člověku, který koná dobro, hovoříme jako o mravném. Rozhodnout ale, co je dobré a co ne, není vždy zrovna jednoduché.

I když je někdy těžké dobro rozeznat, může nám pomoci naše svědomí (vnitřní hlas, který se ozve většinou, když uděláme něco, co bychom neměli).

## **FIXACE**

### **ad 1)**

skupinová práce:

vysvětlit tvrzení „Být svobodný neznamená dělat si, co chci.“

čím se dá podle žáků získat autorita, koho oni sami jako autoritu uznávají

### **ad 2)**

situace: Představte si, že jste členem skupiny záchranářů a přijeli jste na člunu pomoci lidem z potápějící se lodi. Můžete je však zachraňovat jen po malých skupinách, protože se vám do člunu vejdou pouze 4 lidé najednou. (seznam lidí viz str. 69)

diskuse k nastíněné situaci: Jaké pořadí by žáci zvolili? Dá se taková věc vůbec rozhodnout? Které okolnosti mají na žáky při rozhodování největší vliv? Jak se při rozhodování cítili?

## **ZÁVĚR**

shrnutí nové látky a poznatků

zadání úkolu na příští hodinu

rozloučení se žáky